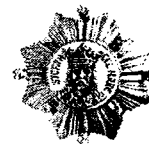

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 62-4031 din 12.07. 2018
La nr. 11/843 din 25 iunie 2018

Ministerul Apărării

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Anexă: – 2 (două) file.

Director adjunct

L. Chireoglo

Lidia CHIREOGLO

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/5223 din 11.07.2018

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.1244-XV din 18 iulie 2002 cu privire la rezerva Forțelor Armate, Legea nr.1245-XV din 18 iulie 2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, Legea nr.162-XVI din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor, art.24 alin.(4) din Legea nr.100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Apărării, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Se constată că anunțul privind organizarea consultării publice, proiectul și nota informativă la acesta au fost plasate pe pagina web oficială a Ministerului Apărării www.army.md la compartimentul Transparența decizională/Anunțurile privind organizarea consultării publice.

La fel, se constată existența anunțului privind inițierea elaborării proiectului de lege fiind plasat pe pagina web oficială a Ministerului Apărării www.army.md la compartimentul Transparența decizională/Anunțurile privind inițierea elaborării deciziei.

În aceste condiții, se consideră că autorul a respectat prevederile legale privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative are drept scop, în principal, instituirea unui nou sistem al gradelor militare.

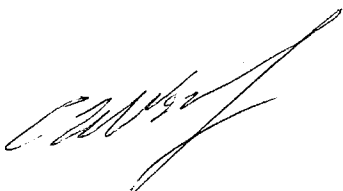
Potrivit autorului „noile grade militare prevăzute pentru efectivul de soldați și sergenți urmează a fi corelate cu funcțiile militare pe care le vor ocupa deținătorii gradelor respective, cu studiile și pregătirea profesională pe care trebuie să o aibă pentru a accede în pozițiile respective, precum și reieșind din vechimea în funcția și gradul militar deținute anterior”.

Un alt aspect reglementat de normele proiectului ține de modificarea normei care se referă la excluderea prevederii ce obligă structurile militare să elibereze din serviciu persoanele care dispun doar de studii gimnaziale.

La fel, proiectul reglementează procedura de elaborare a documentelor de politici în domeniul securității și apărării naționale.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public prin asigurarea primei etape în cadrul procesului de profesionalizare a Forțelor Armate.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de *"nota informativă care include:*

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;*
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;*
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."*

Nota informativă descrie condițiile care au impus elaborarea proiectului, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, redând în acest sens principalele prevederi ale proiectului și evidențiind elementele noi pe care le introduce proiectul în raport cu reglementările existente.

Prin urmare, nota informativă a proiectului întrunește condițiile menționate în art.20 din Legea nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină *"d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură"*.

Autorul proiectului menționează în nota informativă că *„conform estimărilor preliminare realizate de Ministerul Apărării, implementarea proiectului nu implică cheltuieli financiare și/sau alocarea mijloacelor financiare suplimentare din contul bugetului de stat"*.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative *"textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]"*

- c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]"*
- e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]"*
- g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;*
- h) se evită tautologiile juridice; [...]"*

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează activitatea entităților publice responsabile de implementarea acestora, activitate care nu este supusă, potrivit normelor din proiect, riscurilor de corupție.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative are drept scop, în principal, instituirea unui nou sistem al gradelor militare.

Astfel, este prevăzut un nou sistem al gradelor militare ce va permite ralierea standadelor Forțelor Armate la cele comunitare.

Proiectul conține norme ce reglementează modalitatea de acordare a gradelor militare, acordă dreptul Guvernului să aprobe Nomenclatorul armamentului și munițiilor convenționale, dispozitivelor militare și a mijloacelor speciale și regulile de aplicare a acestora, precum și procedura de elaborare a documentelor de politici în domeniul securității și apărării naționale.

Potrivit autorului proiectului *„acest proiect de lege constituie un element al primei etape în cadrul procesului de profesionalizare a Forțelor Armate”*.

În ceea ce privește asigurarea transparenței procesului decizional se constată că aceasta a fost respectată de autorul proiectului, anunțul privind inițierea proiectului de decizie, anunțul privind consultarea publică a proiectului, precum și proiectul și nota informativă sunt plasate pe pagina web oficială a Ministerului Apărării www.army.md.

11.07.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim CURMEI, Șef secție

